

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 57/12
Luxembourg, 3. maja 2012

Sodba v zadevi C-337/10
Georg Neidel proti Stadt Frankfurt am Main

Uradnik ima ob upokojitvi pravico do denarnega nadomestila, če zaradi bolezni ni mogel izrabiti celotnega plačanega letnega dopusta najmanj štirih tednov ali njegovega dela

Vendar je glede morebitnih dodatnih pravic do plačanega dopusta mogoče z nacionalnimi predpisi izključiti plačilo denarnega nadomestila

V skladu z Direktivo 2003/88/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa¹ morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe, s katerimi vsakemu delavcu zagotovijo pravico do najmanj štirih tednov plačanega letnega dopusta. Tega minimalnega letnega dopusta ni mogoče nadomestiti z denarnim nadomestilom, razen ob prenehanju delovnega razmerja.

G. Neidel je bil od leta 1970 zaposlen v službah Stadt Frankfurt am Main. Zaposlen je bil na delovnem mestu gasilca, nato pa na delovnem mestu poveljnika gasilske čete in je imel položaj uradnika. Od 12. junija 2007 zaradi bolezni ni bil zmožen za delo, konec avgusta 2009 pa se je upokojil.

Glede na to, da redni tedenski delovni časa za gasilce odstopa od delovnega tedna petih dni, je imel G. Neidel v letih od 2007 do 2009 pravico do 26 dni letnega dopusta v posameznem letu. Poleg tega so gasilci upravičeni do izravnave za praznike.

V skladu z veljavno nemško zakonodajo bi G. Neidel poleg tega načeloma moral dopust izkoristiti v letu, v katerem je bil pridobljen. Vendar je z zakonodajo določeno devetmesečno obdobje prenosa, tako da uradnikom, ki v devetih mesecih od konca tega leta dopusta ne izkoristijo, pravica do dopusta ugasne.

G. Neidel meni, da se mu je med letoma 2007 in 2009 nabralo 86 dni neizrabljenega dopusta, kar ustreza znesku 16.821,60 EUR bruto. Tako je od Stadt Frankfurt am Main zahteval plačilo denarnega nadomestila za neizrabljen dopust v tem znesku. Zahteva G. Neidela je bila zavrnjena, saj nemško uradniško pravo ne določa pravice do denarnega nadomestila za neizrabljen dopust, zato je vložil tožbo.

V teh okoliščinah je Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Nemčija), ki mu je bil spor predložen, Sodišču postavilo več vprašanj. Sprašuje zlasti, ali se Direktiva 2003/88 uporablja za uradnike in ali se pravica do nadomestila, ki jo ta direktiva priznava, nanaša zgolj na pravico do letnega dopusta najmanj štirih tednov ali tudi na dodatne dneve dopusta, ki jih predvideva nacionalno pravo.

Sodišče v sodbi z današnjega dne opozarja, da **se Direktiva 2003/88 načeloma uporablja za vse sektorje dejavnosti, tako javne kot zasebne**, za ureditev nekaterih vidikov organizacije delovnega časa. Sodišče tudi pojasnjuje, da čeprav je res, da ta direktiva določa izjeme od njene uporabe, so bile te sprejete samo zato, da zagotavljajo dobro delovanje služb, nujno potrebnih za zaščito varnosti, zdravja ter javnega reda v primeru nevarnega dogodka izjemnih razsežnosti.

¹ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381).

Sodišče tako odgovarja, da se Direktiva 2003/88 uporablja za uradnika, ki opravlja poklic gasilca v običajnih razmerah.

Sodišče dalje opozarja, da iz te direktive izhaja, da ima vsak delavec pravico do plačanega letnega dopusta najmanj štirih tednov. Ko pa delovno razmerje preneha, plačanega letnega dopusta dejansko ni več mogoče izrabiti. Da bi se ravno zato preprečila izključitev vsake možnosti, da delavec izkoristi to pravico, čeprav v denarni obliki, ima pravico do denarnega nadomestila. **Sodišče meni, da v obravnavanem primeru uradniku z upokojitvijo delovno razmerje preneha. Sodišče zato ugotavlja, da ima uradnik ob upokojitvi pravico do denarnega nadomestila za plačan letni dopust, ki ga ni izrabil, ker zaradi bolezni ni opravljal dela.**

Vendar Sodišče pojasnjuje, da ta direktiva ne nasprotuje uporabi določb nacionalnega prava, ki uradniku poleg pravice do plačanega letnega dopusta v minimalnem trajanju štirih tednov dajejo dodatne pravice do plačanega dopusta. V takem primeru ni nujno, da nacionalna zakonodaja predvideva plačilo denarnega nadomestila, kadar uradnik, ki se upokojuje, teh dodatnih pravic ni mogel izkoristiti, ker zaradi bolezni ni mogel opravljati dela.

Sodišče v zvezi s tem opozarja, da Direktiva 2003/88 določa zgolj minimalne varnostne in zdravstvene standarde pri organizaciji delovnega časa, ne vpliva pa na pravico držav članic, da uporabljajo določbe nacionalnega prava, ki so ugodnejše za varovanje delavcev. Z nacionalnim pravom je torej lahko predvidena pravica do plačanega letnega dopusta, ki traja več kot štiri tedne in je dodeljena pod pogoji za pridobitev in dodelitev, ki so določeni s tem nacionalnim pravom. Sodišče v tem kontekstu meni, da se države članice lahko odločijo, ali bodo poleg pravice do plačanega letnega dopusta v minimalnem trajanju štirih tednov podelile dodatne pravice do plačanega dopusta in ali bodo za uradnika, ki se upokojuje, določile pravico do denarnega nadomestila, če ta teh dodatnih pravic ni mogel izkoristiti, ker zaradi bolezni ni opravljal dela. Države članice prav tako določijo pogoje za to dodelitev.

Sodišče nazadnje spominja, da v skladu z njegovo novejšo sodno prakso² Direktiva 2003/88 nasprotuje določbi nacionalnega prava, ki pravico uradnika, ki se upokojuje, do kopičenja nadomestil za plačane letne dopuste, ki jih ni mogel izrabiti zaradi nezmožnosti za delo, omejuje z devetmesečnim obdobjem prenosa, po poteku katerega pravica do plačanega letnega dopusta ugasne. Sodišče namreč meni, da mora navedeno obdobje zagotavljati delavcu možnost, da ima po potrebi obdobja počitka, ki jih je mogoče razporediti in načrtovati ter ki so na voljo v daljšem obdobju, in bistveno presegati referenčno obdobje, za katero je določeno. V zadevi v glavni stvari pa predvideno obdobje prenosa traja devet mesecev in je krajše od referenčnega obdobja, na katero se nanaša (v obravnavanem primeru od enega leta).

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki ga obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

² Sodba Sodišča z dne 22. novembra 2011 v zadevi KHS AG proti Winfried Schulte ([C-214/10](#)), glej tudi [sporočilo za medije št. 123/11](#).